

ਟੀਪੀਐਸ ਮਾਨ ਅਤੇ ਦੀਪਕ ਸਿੱਬਲ ਜੇ.ਜੇ.

ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ @ ਸ਼ਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ - ਜਵਾਬਦਾਰ

2004 ਦਾ ਸੀਆਰਏ-ਡੀ ਨੰਬਰ 338-ਡੀ.ਬੀ

ਫਰਵਰੀ 19, 2018

(A) ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 - ਐਸ.ਐਸ. 302 ਅਤੇ 34 - ਮੌਕਾ ਗਵਾਹ - ਪਤਨੀ ਦੀ ਅਪੀਲ, ਮੌਕਾ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਬਿਤ ਪਿਆਰ - ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ - ਮੌਕਾ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਝੂਠੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਪਰ ਬੇ-ਸਹਾਮੀ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਕਾਹਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ 16-17 ਘਰ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਚੀਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.4 ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੀਕ-ਚਿਹਾੜਾ ਸੁਣ ਕੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਹਿ-ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਘਟਨਾ ਸਮੇਂ ਮੀਂਹ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਅੰਦਰ ਸੁੱਤੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਢੁਕਵੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੀਂਹ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਕਮਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ, ਬਾਹਰ ਮੰਜੇ 'ਤੇ ਸੌ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਲੇਟਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ ਮੀਂਹ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ PW4 ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਜਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(ਪਰਾ 30)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.4 ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪਾਹਜ਼ ਔਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਬੈਸਾਖੀਆਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਤੁਰਦੀ ਸੀ, ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਬਿਤ ਘਟਨਾ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜਨਾ ਉਸ ਲਈ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(ਪਰਾ 31)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, PW4 ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਘਟਨਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਗਵਾਹ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਗਵਾਹ ਝੂਠਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਇਦ ਕਾਹਲੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਲਈ PW4 ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਪਰਾ 32)

(B) ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਅੱਖ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿਚ ਅੰਤਰ -

ਗਰਦਨ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਕਰਵਡ ਘਬਰਾਹਟ ਅਤੇ ਗਰਦਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਤਿੰਨ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਘਬਰਾਹਟ - ਫੜਿਆ ਗਿਆ, ਪਰਨਾ ਦੁਆਰਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ - ਇਸਤਗਾਸਾ ਸੰਸਕਰਣ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ।

ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.1 ਡਾ. ਜੈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਿਹੜਾ ਵਿਚ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਗਰਦਨ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਜਖਮ ਨੂੰ

ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਹੱਥ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਗਰਦਨ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਵਕਰ ਅਤੇ ਗਰਦਨ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਤਿੰਨ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਧੱਬੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਗਲਾ ਘੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਪਰਨਾ ਦੁਆਰਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੀਡਬਲਯੂ4 ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਓਕੂਲਰ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿਚਕਾਰ ਭੌਤਿਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਸੀ।

(ਪਰਾ 35)

(C) ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 - S. 313 - ਦੋਸ਼ੀ/ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਫਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਸਥਾਪਿਤ - ਦੋਸ਼ੀ/ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ, ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 313 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਪਿੰਡ ਜੁਲਾਹ ਮਾਜਰਾ ਵਿਖੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਅਤੇ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੁਲਮ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਉਹ ਪਿੰਡ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਲੱਖਾ ਵਿਖੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਚੂਹੜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.3 ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਫਸਾਇਆ ਸੀ। DW2 ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਨਾਲ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਮਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਮਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਅਪਾਹਜ ਸੀ ਅਤੇ ਤੁਰਨ ਲਈ ਬੈਸਾਖੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਪੰਚਾਇਤ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਆਜ਼ਾਦ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਫਸਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਾਰਸ ਬਣਨਾ ਸੀ।

(ਪਰਾ 37)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਇਹ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਗੁਮਾ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਪਰਾ 38)

ਸ਼ੁਬਰਿਤ ਕੌਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਆਈਪੀਐਸ ਦੁਆਬੀਆ, ਐਡ. ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਟੀਪੀਐਸ ਮਾਨ, ਜੇ.

(1) ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੋਸ਼ੀਆਂ-ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਮਾ ਅਤੇ ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 8.3.2004 ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਮਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਅਤੇ 1,000/- ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਹਰੇਕ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ

ਮਿਆਦ ਲਈ ਸਖਤ ਕੈਦ ਕੱਟਣੀ ਪਵੇਗੀ।

(3) ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ 9.8.2001 ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 3.30 ਵਜੇ ਚੂਹੜ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਜੁਲਾਹ ਮਾਜਰਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਨੇ ਏ.ਐੱਸ.ਆਈ. ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਬਕਾ ਪੀ.ਐੱਫ. ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪੇਸ਼ੇ ਤੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪੰਜ ਭਰਾ ਸਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਆਹੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਗੁਮਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਕਾਨ ਵੀ 6,00,000/- ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਲੱਖਾ, ਥਾਣਾ ਫਿਲੌਰ ਵਿੱਚ 13 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਘਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਮਰਲਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਉੱਥੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਭਰਜਾਈ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਜੁਲਾਹ ਮਾਜਰਾ ਦੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਨਾਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧ ਬਣ ਗਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਕਤ ਪਿੰਡ 'ਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਭਰਾ ਪਿੰਡ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਲੱਖਾ ਵਿਖੇ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਹੋਰ ਵੱਧ ਗਏ ਹਨ। ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਘਰ ਆਉਂਦਾ-ਜਾਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਦੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਨਾਲ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਭਰਾ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਉਸ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦੁਖੀ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੁਝ ਖਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ ਲੀਲਾ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਜ਼ਹਿਰ. ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਵ 8.8.2001 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਦਾ ਟੈਲੀਫੋਨ ਆਇਆ।

ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਗੁਮਾ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਲੱਖਾ ਵਿਖੇ ਆ ਕੇ ਮਿਲਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਲਈ ਕੁਝ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਫੋਨ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਭਰਾ ਅਮਰ ਨਾਥ ਪਿੰਡ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਲੱਖਾ ਆਏ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤਰਸਯੋਗ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਹ ਪੈਸੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਅ ਕੇ ਥੱਕ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਕੇ ਮਰਨਾ ਬਿਹਤਰ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਅਮਰ ਨਾਥ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਰਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ। 9.8.2001 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਲੱਖਾ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਟੈਲੀਫੋਨ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਪਿੰਡ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਲੱਖਾ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਿੱਥੇ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਇੱਕ ਮੰਜੇ 'ਤੇ ਪਈ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਦੀ ਮੌਤ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਵੱਲੋਂ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਛੱਡ ਕੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਅਮਰ ਨਾਥ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਥਾਣੇ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਟੀ-ਪੁਆਇੰਟ, ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਏ.ਐਸ.ਆਈ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਤਰਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ।

(4) ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ

ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 306/34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਹੋਣ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਏਐਸਆਈ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਿਆਨ ਐਕਸ.ਪੀ.ਐਫ./1 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਐਸਪੀਓ ਰਾਹੀਂ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਸਜੇ ਕੁਮਾਰ ਖਿਲਾਫ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਥਾਣਾ ਸਦਰ ਵਿਖੇ ਐੱਸ. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਐਫਆਈਆਰ ਐਕਸ.ਪੀ.ਐਫ./2 ਮਿਤੀ 9.8.2001 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 4.00 ਵਜੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਫਿਲੌਰ ਵਿਖੇ ਧਾਰਾ 306/34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਸ਼ਾਮ 4.45 ਵਜੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 9.8.2001 ਸ਼ਾਮ 6.00 ਵਜੇ

(5) ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਏ.ਐਸ.ਆਈ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਗੁਮਾ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਸਾਹ ਘੁੱਟਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮ

ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਪਿਆਰਾ ਲਾਲ ਦੇ ਖੇਤਾਂ 'ਚ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਖੰਭੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਕੱਪੜੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ।

(6) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਹੋਰ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 12.8.2001 ਨੂੰ ਐਸ.ਆਈ.ਸਰਬਜੀਤ ਰਾਏ ਨੇ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਲੱਖਾ ਵਿਖੇ ਜਾ ਕੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਾਰਾ 161 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 9.8.2001 ਨੂੰ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਗੁਮਾ ਦੇ ਘਰ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚੀਕ-ਚਿਹਾੜਾ ਸੁਣਿਆ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਗੇਟ ਨੇੜੇ ਗਿਆ | ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਗੁਮਾ ਦੇ ਗਲ ਵਿਚ ਪੁਰਨਾ ਪਾ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਾਂ ਤੋਂ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਗੁਮਾ ਕੁਝ ਵੀ ਬੋਲਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗੇਟ ਦੇ ਸੰਪਰਕ 'ਚ ਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਹੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਰਾਤ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਘਰ ਹੀ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਅੱਪਰਾ ਨੇੜੇ ਪਿੰਡ ਚੱਕ ਸਾਬੋ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਦੇ ਘਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਐਸਆਈ ਸਰਬਜੀਤ ਰਾਏ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਘਰ ਛਾਪਾ ਮਾਰਿਆ ਪਰ ਉਹ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ 13.8.2001 ਨੂੰ ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅੱਗੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਨੇ 13.8.2001 ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। 13.8.2001 ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। 15.8.2001 ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਝੋਨੇ ਦੇ ਖੇਤ 'ਚ ਪੁਜਾਮਾ, ਕੁੜਤਾ, ਸਫਾ ਅਤੇ ਸਿਰਹਾਣਾ ਛੁਪਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਉਕਤ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ।

(7) ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਇਹ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ 12.8.2001 ਨੂੰ ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਧੂ ਅਦਾਲਤੀ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਨਾਲ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧ ਸਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ

ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਲੱਖਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਲਈ ਸੀ ਪਰ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਸ਼ਾਮਾ ਉਸ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਆਉਣ ਲੱਗਾ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਸ਼ਾਮਾ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ 8/9.8.2001 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਗੁਮਾ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਾਂ ਤੋਂ ਫੜ ਲਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਸ਼ਾਮਾ ਸੀ। ਲਪੇਟਿਆ ਸੀ

parna. ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ 13.8.2001 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

(8) ਕੇਸ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਅਤੇ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਸ਼ਾਮਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਕਬੂਲ ਕੀਤੀ। ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ।

(9) ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਇਸਤਰਾਜ਼ਾ ਪੱਖ ਨੇ ਨੌਂ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ।

(10) ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਡਾ. ਜੈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ, ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਫਿਲੌਰ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 10.8.2001 ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਗੁਮਾ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਸ਼ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ:-

- “1. ਗਰਦਨ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਹੱਸਲੀ 1.5 cm x 0.5 ਸੈ. ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉੱਪਰ ਕੋਦਰਿਤ ਘਬਰਾਹਟ
2. ਗਰਦਨ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਵੱਲ 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਘਬਰਾਹਟ ਅਤੇ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ ਦਰਮਿਆਨੀ।
3. ਸੱਜੇ ਕੰਨ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਹੇਠਾਂ ਗਰਦਨ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ 1 cm x 1 ਸੈ.ਮੀ.
4. ਖੱਬੇ ਹੱਸਲੀ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉੱਪਰ ਗਰਦਨ ਦੇ ਅਗਲੇ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ 1.5 cm x 1 ਸੈ.ਮੀ.
5. ਖੱਬੇ ਅੱਖ ਦੇ ਮੱਥੇ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉੱਪਰ ਮੱਥੇ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ 5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 3 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਘਬਰਾਹਟ।
6. ਸੱਜੀ ਨੱਕ 'ਤੇ 2 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 2 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਘਿਰਣਾ ਹੈ।
7. ਦੇ ਪਿਠ 'ਤੇ 2 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 1 ਸੈ.ਮੀ ਸੱਜਾ ਕੰਨ।”

(11) ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗਰਦਨ ਦੇ ਵਿਭਾਜਨ 'ਤੇ, ਹਾਈਓਡ ਹੱਡੀ ਦਾ ਕੋਰਨਿਆ ਅਤੇ ਥਾਇਰਾਇਡ ਕਾਰਟੀਲੇਜ ਦਾ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਕੋਰਨਿਆ ਡ੍ਰੈਕਚਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਾਹ ਘੁਟਣ ਕਾਰਨ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ। ਸਾਰੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸਨ।

(12) PW2 ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਆਪਣਾ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨ ਸਾਬਕਾ ਪੀ.ਡੀ.

(13) ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.3 ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਧਲੇਟਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਫਿਲੌਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਾਲੇ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੀ

ਪਤਨੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। 12.8.2001 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਆਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਨਾਲ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਇਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਲੱਖਾ ਵਿਖੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਵੀ ਉਥੇ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 8/9.8.2001 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਨੇ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਗਲੇ ਵਿਚ ਪੁਰਨਾ ਲੁਪੇਟ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਾਂ ਤੋਂ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਤੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਨੇ ਪਿੰਡ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਲੱਖਾ ਵਿਖੇ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਤਲ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ। 13.8.2001 ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਕੱਪੜੇ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ।

(14) ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.4 ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਲੱਖਾ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਕਿ 9.8.2001 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੰਜਣ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਤੋਂ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਦੇ ਕਰੀਬ ਉਹ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਗੁਮਾ ਦੇ ਘਰ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਘਰ ਦੇ ਪਾਸਿਓਂ ਚੀਕਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਨੇ ਘਰ ਦੇ ਗੇਟ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਗੁਮਾ ਦੇ ਗਲੇ 'ਚ ਪਰਨਾ ਪਾ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦਕਿ ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਬਾਹਾਂ ਤੋਂ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਗੁਮਾ ਕੁਝ ਵੀ ਬੋਲਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੌਕਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਗਵਾਹ, ਭਾਵ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਉਸ ਗੇਟ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆਇਆ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਵੀ ਉਹੀ ਹਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਗੁਮਾ ਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਰਾਤ ਲਈ ਆਪਣੇ ਘਰ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਅੱਪਰਾ ਨੇੜੇ ਪਿੰਡ ਚੱਕ ਸਾਬੋ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਦੇ ਘਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਘਟਨਾ ਦੱਸੀ।

(15) ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.5 ਚੂੜੜ ਸਿੰਘ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਭਰਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਹਰਕਤ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ, ਨੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜੋ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਬਕਾ ਪੀ.ਐੱਫ.

(16) PW6 SI ਸਰਬਜੀਤ ਰਾਏ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 9.8.2001 ਨੂੰ ਉਹ ਥਾਣਾ ਫਿਲੌਰ ਦੇ ਐਸ.ਐਚ.ਓ. ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ 12.8.2001 ਨੂੰ ਸੰਭਾਲੀ ਸੀ। ਉਹ ਪਿੰਡ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਲੱਖਾ ਗਏ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਕਤ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 302/34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਇਕ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਵੱਲੋਂ 12.8.2001 ਨੂੰ ਡੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਐਕਸ.ਪੀ.ਜੀ. ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ 'ਤੇ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਉਹ ਬਰਾਮਦ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਦੋਸ਼ੀ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ 13.8.2001 ਨੂੰ ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅੱਗੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਵੱਲੋਂ 13.8.2001 ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। 13.8.2001 ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਿਤੀ 15.8.2001 ਨੂੰ ਉਕਤ ਦੋਵੇਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪੁਜਾਮਾ, ਕੁੜਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ

ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਝੋਨੇ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਰਹਾਣੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੁਫ਼ਾ ਛੁਪਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਖੁਲਾਸਾ ਬਿਆਨ ਸਾਬਕਾ ਪੀ.ਐਚ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇਸੀ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮੁਲਜ਼ਮ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਖੰਭੇ ਦੇ ਕੋਲ ਝੋਨੇ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਕੁੜਤਾ, ਪਜਾਮਾ, ਸੁਫ਼ਾ ਅਤੇ ਸਿਰਹਾਣਾ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਿਕਵਰੀ ਮੈਮੋ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਸਾਬਕਾ ਪੀ.ਈ. ਸਿਰਹਾਣਾ Ex.P1, ਕੁੜਤਾ Ex.P2, ਪਜਾਮਾ Ex.P3 ਅਤੇ safa Ex.P4 ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਰਸਲ ਵਿੱਚ ਸੀਲ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਖੇਸ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ। ਖੁਲਾਸੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਪੀਐਚ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਖੇਸ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਸਹੀ ਹਾਸ਼ੀਏ ਦੇ ਨੋਟਾਂ ਨਾਲ ਰਿਕਵਰੀ ਐਕਸ.ਪੀਜੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਮੋਟਾ ਸਾਈਟ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਫੋਟੋ ਖਿੱਚ ਲਈ। ਤਸਵੀਰਾਂ Ex.P6 ਤੋਂ P9 ਸਨ ਅਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ Ex.P10 ਤੋਂ Ex.P13 ਵਜੋਂ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

(17) ਨੁਕਾਬੰਦੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਅੱਪਰਾ ਵੱਲ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡ ਨਗਰ ਟੀ-ਪੁਆਇੰਟ ਨੇੜੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਚੂੜੜ ਸਿੰਘ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਉਥੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਪੀ.ਐਫ. ਉਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੇ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਤਸਦੀਕ Ex.PF/1 ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਥਾਣੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ MHC ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ FIR Ex.PF/2 ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਤੋਂ ਉਸਨੇ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਲਿਖਦੇ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੌਕੇ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸਾਬਕਾ ਪੀ.ਸੀ. ਉਸਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਐਕਸ.ਪੀ.ਬੀ. ਦਾ ਖਰੜਾ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਸ.ਪੀ.ਓ. ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਰਾਹੀਂ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਸਮੇਤ ਐਕਸ.ਪੀ.ਬੀ. ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਮਰ ਨਾਥ ਅਤੇ ਚੂੜੜ ਸਿੰਘ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮੋਟਾ ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ ਐਕਸ.ਪੀ.ਕੇ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਮੌਕੇ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਸਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਮਰ ਨਾਥ ਅਤੇ ਚੂੜੜ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਐਸ.ਆਈ.ਸਰਬਜੀਤ ਰਾਏ ਜੋ ਕਿ ਥਾਣਾ ਫਿਲੌਰ ਦੇ ਐਸ.ਐਚ.ਓ ਸਨ, ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(18) ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.7 ਦੇ ਏ.ਐਸ.ਆਈ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 15.8.2001 ਨੂੰ ਐਸ.ਆਈ ਸਰਬਜੀਤ ਰਾਏ ਵੱਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਖੰਭੇ ਨੇੜੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਕਮੀਜ਼, ਟਰਾਊਜ਼ਰ, ਪੁਰਨਾ/ਸੁਫ਼ਾ, ਸਿਰਹਾਣੇ ਦਾ ਢੱਕਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਿੱਲਾ ਛੁਪਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਪੀ.ਐਚ. ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸਦੇ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਾਬੂ ਕਰਕੇ ਉਸ ਪਾਸੋਂ ਸਿਰਹਾਣੇ ਦਾ ਢੱਕਣ Ex.P1, ਕੁੜਤਾ Ex.P2, ਟਰਾਊਜ਼ਰ/ ਪਜਾਮਾ Ex.P3, Safo Ex.P4 ਅਤੇ Khes Ex.P5 ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਸੀਲਬੰਦ ਪਾਰਸਲ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਰਿਕਵਰੀ ਮੈਮੋ ਸਾਬਕਾ ਪੀ.ਈ.

(19) ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਪੀ 6 ਤੋਂ ਐਕਸ ਪੀ 9 ਅਤੇ ਨੈਗੇਟਿਵ ਐਕਸ ਪੀ 10 ਤੋਂ ਐਕਸ ਪੀ 13 ਫੋਟੋਆਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਵਰਕਰ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ।

(20) PW9 ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਡਰਾਫਟਸਮੈਨ ਨੇ ਸਕੇਲ ਕੀਤੀ ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ Ex.PL ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਨੇ 24.8.2001 ਨੂੰ ਮੌਕੇ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(21) ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ MHC ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬੋਲੋੜਾ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. ਮਹਾ ਸਿੰਘ, ਅਮਰ ਨਾਥ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(22) ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 313 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਬੇਕਸੂਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਝੂਠੇ ਹਨ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਸ਼ਾਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਬੇਕਸੂਰ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਵਿਹੜੇ 'ਚ ਸੁੱਤਾ ਪਿਆ ਸੀ ਜਦਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਕਮਰੇ 'ਚ ਸੁੱਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਮੱਜੇ 'ਤੇ ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ ਪਾਇਆ।

(23) ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਡੀਡਬਲਿਊ 1 ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਪਿੰਡ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਲੱਖਾ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਝੁੰਗੀਆਂ ਨੇੜੇ ਸੀ। ਉਹ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਟਿਊਬਵੈੱਲ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ 5-6 ਕਿੱਲੋਆਂ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸੀ। ਕਰੀਬ ਦੋ ਸਾਲ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਨੇੜੇ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਫਿਰ ਉਹ ਵੀ ਕਾਰਨ ਪਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਵੀ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਤਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(24) DW2 ਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਵਾਸੀ ਜੁਲਾ ਮਾਜਰਾ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਸਹਿ-ਪਿੰਡ ਸੀ। ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਰਾ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੀ ਵਸਨੀਕ ਸਨ। ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਉਸ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚ ਕੇ ਪਿੰਡ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਲੱਖਾ ਵਿਖੇ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮਿਲਣਾ-ਜੁਲਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਸੀ।

(25) ਡੀਡਬਲਿਊ 3 ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਸ਼ੋਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਚਾਚਾ ਮਲੂਕ ਸਿੰਘ ਵੀ ਪਿੰਡ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਲੱਖਾ ਦਾ ਹੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਚਾਚੇ ਮਲੂਕ ਸਿੰਘ ਦਾ ਘਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ 20-25 ਫੁੱਟ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੇ ਚਾਚੇ ਮਲੂਕ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਖੇਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚਾਚੇ ਮਲੂਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖੇਤ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਚਾਰ ਖੇਤਾਂ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਛੇ ਖੇਤਾਂ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸਨ। ਉਹ ਅਕਸਰ ਆਪਣੇ ਚਾਚਾ ਮਲੂਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਆਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਕਰੀਬ 2 ਸਾਲ 4-5 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਚਾਚੇ ਮਲੂਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਵੇਰੇ ਉੱਠ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੀ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਪਿੰਡ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਲੱਖਾ ਦੇ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਜੋ ਉਥੇ ਹੀ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਤਲ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ

ਸਕਿਆ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਪਿੰਡ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਲੱਖਾ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(26) ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(27) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਬਰਿਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਆਈ.ਪੀ.ਐੱਸ. ਦੁਆਬੀਆ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ।

ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕੀਤਾ।

(28) ਪੀ ਡਬਲਿਊ 5 ਚੂਹੜ ਸਿੰਘ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਭਰਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਦੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਨਾਲ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤ ਜਾਂ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਸੀ। .

(29) PW4 ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਘਟਨਾ ਦਾ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਅਣਪਛਾਤੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਕਿ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਦਾ ਪੱਖ ਸੀ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਉਹ ਅੱਪਰਾ ਨੇੜੇ ਪਿੰਡ ਚੱਕ ਸਾਬੋ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਦੇ ਘਰ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਦੇ ਘਰ ਜਾਣ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇੱਕ ਪਦਾਰਥਕ ਸੁਧਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.4 ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਚੁੰਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਗਲ ਵਿਚ ਪਰਨਾ ਪਾ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਾਮਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੁੱਟਮਾਰ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਪਰਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। @ਸ਼ਾਮਾ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ।

(30) ਆਪਣੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਿਊ 4 ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ 16-17 ਘਰ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੀ ਚੀਕ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.4 ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰੌਲਾ ਸੁਣ ਕੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਨਾ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਘਟਨਾ ਸਮੇਂ ਮੀਂਹ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਅੰਦਰ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਢੁਕਵੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੀਂਹ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਕਮਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ, ਬਾਹਰ ਮੰਜੇ 'ਤੇ ਸੌ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਲੇਟਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ ਮੀਂਹ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ PW4 ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਜਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(31) ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.4 ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਏ.

ਅਪਾਹਜ ਔਰਤ ਅਤੇ ਬੈਸਾਖੀਆਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਤੁਰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਲਈ ਕਥਿਤ ਘਟਨਾ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(32) ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ PW4 ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਘਟਨਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਗਵਾਹ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਗਵਾਹ ਝੂਠਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਇਦ ਕਾਹਲੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਲਈ PW4 ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਅਸਰਥਿਅਕ ਹੋਵੇਗਾ।

(33) ਪੀਡਬਲਿਊ 3 ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਾਲੇ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 12.8.2001 ਨੂੰ ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਮਾ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ PW3 ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਹੈ, ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਧੂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਕਰੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ 12.8.2001 ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਜੀਜੇ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਲੇ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਨਾ ਜਾਣਨ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ 12.8.2001 ਨੂੰ ਹੀ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ। ਸਿੰਘ 12.8.2001 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪਿੰਡ ਕੋਤਵਾਲ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਪੰਚ-ਸਰਪੰਚ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਲੱਖਾ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਧਲੋਟਾ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਲੱਖਾ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਧਲੋਟਾ ਵਿਖੇ ਅਦਾਲਤੀ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਲੱਖਾ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਜਾਂ ਪੰਚ ਜਾਂ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਪਿੰਡ ਕੋਤਵਾਲਾਂ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਜਾਂ ਪੰਚ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਦੀ ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ PW3 ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਜੀਜਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਰਥਿਅਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਸੀ।

(34) ਪੀਡਬਲਿਊ 3 ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਭਾਵ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ 6-7 ਫੁੱਟ ਉੱਚੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਅਤੇ ਸਟੀਲ ਦਾ ਗੇਟ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਘਰ ਦਾ ਪੱਧਰ ਗਲੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਫੁੱਟ ਉੱਚਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰਲੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਤੁਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੁਝ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, PW4 ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਲਈ ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ।

(35) ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਡਾ. ਜੈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਿਹੜਾ ਵਿਚ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਗਰਦਨ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਜ਼ਖਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੀ।

ਜਿਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਦਬਾ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਗਰਦਨ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਵਕਰ ਅਤੇ ਗਰਦਨ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਤਿੰਨ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਘਬਰਾਹਟ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਗਲਾ ਘੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰਨਾ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੀਡਬਲਯੂ4 ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਓਕੂਲਰ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿਚਕਾਰ ਭੌਤਿਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਸੀ।

(36) PW6 SI ਸਰਬਜੀਤ ਰਾਏ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਭਰਾ

ਦੁਆਰਾ 13.8.2001 ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.3 ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਦਾ ਜੀਜਾ ਸੀ।

(37) ਸੈਕਸ਼ਨ 313 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਪਿੰਡ ਜੁਲਾਹ ਮਾਜਰਾ ਵਿਖੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਅਤੇ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੁਲਮ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਉਹ ਪਿੰਡ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਲੱਖਾ ਵਿਖੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਚੂਹੜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.3 ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਫਸਾਇਆ ਸੀ। DW2 ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਨਾਲ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਮਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਮਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਅਪਾਹਜ ਸੀ ਅਤੇ ਤੁਰਨ ਲਈ ਬੈਸਾਖੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਪੰਚਾਇਤ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਆਜ਼ਾਦ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਫਸਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਾਰਸ ਬਣਨਾ ਸੀ।

(38) ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਗੁਮਾ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।

(39) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(40) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਾਂਡ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਸੁਬਰਿਤ ਕੌਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ